

ДРУГА КОНФЕРЕНЦИЈА
СРПСКОГ БИОЛОШКОГ ДРУШТВА „СТЕВАН ЈАКОВЉЕВИЋ“
КРАГУЈЕВАЦ

ПРОГРАМ И ИЗВОДИ САОПШТЕЊА

17–19. 09. 2025.

Хотел „Крагујевац“, Крагујевац
ДРУГА КОНФЕРЕНЦИЈА СРПСКОГ БИОЛОШКОГ ДРУШТВА
„СТЕВАН ЈАКОВЉЕВИЋ“ КРАГУЈЕВАЦ
ПРОГРАМ и ИЗВОДИ САОПШТЕЊА

Издавач:

Српско биолошко друштво „Стеван Јаковљевић“ Крагујевац, 2025.

За издавача:

Проф. др Милан Станковић, председник

Уредници:

Проф. др Милан Станковић
Проф. др Биљана Бојовић
Проф. др Олгица Стефановић
Проф. др Маријана Косанић
Доц. др Милена Милутиновић

Дизајн:

Агенција КРУГ, Крагујевац

Штампа:

Донат Граф, Београд

Тираж:

130

ОРГАНИЗАТОР

Српско биолошко друштво „Стеван Јаковљевић” Крагујевац

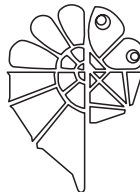
СУОРГАНИЗАТОРИ

Природно-математички факултет Крагујевац,
Институт за биологију и екологију

Друштво за физиологију биљака Србије

Природњачки музеј, Београд

Центар за научноистраживачки рад САНУ
и Универзитета у Крагујевцу

ПОКРОВИТЕЉ

Министарство науке, технолошког развоја и
иновација Републике Србије

СПОНЗОРИ

PROMEDIA

Laboratory supply specialists

KEFO

SUPERLAB[®]
Your lab – Our passion

LabCore

ПРОГРАМСКИ И ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

Проф. др Милан Станковић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу (председник)
Проф. др Биљана Бојовић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Олгица Стефановић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Маријана Косанић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Доц. др Милена Милутиновић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Мр Верица Стојановић, Природњачки музеј, Београд

НАУЧНИ ОДБОР

Др Марјан Никетић, Природњачки музеј, Београд; САНУ
Проф. др Жељко Томановић, Биолошки факултет, Универзитет у Београду; САНУ
Проф. др Оливера Милошевић-Ђорђевић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Бранка Огњановић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Марина Топузовић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Александар Остојић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Снежана Пешић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Данијела Тодоровић, Факултет медицинских наука, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Горан Брајушковић, Биолошки факултет, Универзитет у Београду
Проф. др Гордана Томовић, Биолошки факултет, Универзитет у Београду
Проф. др Пеђа Јанаћковић, Биолошки факултет, Универзитет у Београду
Проф. др Перица Васиљевић, ПМФ, Универзитет у Нишу
Проф. др Млађан Гарић, Пољопривредни факултет, Универзитет у Приштини
Проф. др Ана Цамић, Биолошки факултет, Универзитет у Београду
Проф. др Горица Ђелић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Ивана Радојевић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Сања Ђуровић, Пољопривредни факултет Крушевац, Универзитет у Нишу
Проф. др Душко Брковић, Агрономски факултет, Универзитет у Крагујевцу
Др Александар Јоксимовић, научни саветник, Институт за биологију мора у Котору
Др Данијела Мишић, научни саветник, ИБИСС, Универзитет у Београду, ДФБС
Др Милица Милутиновић, виши научни сарадник, ИБИСС, Универзитет у Београду, ДФБС
Др Ана Алимпић Арадски, виши научни сарадник, Биолошки факултет, Универзитет у Београду
Др Симона Ђуретановић, научни сарадник, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу

САДРЖАЈ

ПРОГРАМ	11
МОЛЕКУЛАРНА БИОЛОГИЈА, ГЕНЕТИКА И БИОМЕДИЦИНА.....	29
БИОЛОГИЈА И ЕКОЛОГИЈА ЖИВОТИЊА	55
БИОЛОГИЈА И ЕКОЛОГИЈА БИЉАКА, ФИТОХЕМИЈА И ЕТНОБОТАНИКА.....	81
МИКРОБИОЛОГИЈА И МИКОЛОГИЈА.....	107
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	123
БИОТЕХНОЛОГИЈА	139
МЕТОДИКА НАСТАВЕ БИОЛОГИЈЕ.....	157
ПРОМОЦИЈА ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ	165
ГОДИШЊИЦЕ И ЈУБИЛЕЈИ	175
ИНДЕКС АУТОРА.....	181

Садржај фенолних једињења у екстрактима плодова традиционалних сорти крушака са подручја Србије

Александра Савић¹, Јелена Живковић², Катарина Шавикин², Соња Дулетић-Лаушевић³†, Ана Алимпић Арадски³

¹ Природњачки музеј, Београд, Србија

² Институт за проучавање лековитих биља „Др Јосиф Панчић“, Београд, Србија

³ Универзитет у Београду – Биолошки факултет, Институт за бошанику и Бошаничка башта „Јевремовац“, Катедра за морфологију и систематику биљака, Београд, Србија

*e-mail: aleksandra.savic@nhmbeo.rs

Биљни феноли представљају једну од најзаступљенијих група секундарних метаболита и широко су распрострањени у биљним намирницама. Осим што доприносе боји биљних ткива, фенолна једињења имају вишеструку улогу, пре свега у заштити од УВ зрачења. Такође, испољавају снажну антиоксидативну, антимулагену, антимицробну, антибактеријску и антифунгалну активност, што их чини значајним за људску исхрану. Циљ овог рада је био анализа садржаја и састава фенолних једињења у екстрактима плова и делова плова (одвојено покожица и месо) седам сорти крушака (Такиша, Лончара, Јерibasма, Видовача, Лубеничарка, Караманка, Виљамовка), као и дивље крушке (*Pyrus comminis*) са подручја Србије. Физиолошки зрели плодови су чувани на температури од $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$, након чега је екстракција спроведена метанолом. Садржај укупних фенола и флавоноида одређен је колориметријски, док су појединачна фенолна једињења анализирана HPLC-DAD методом. Добијени резултати показују да су садржај укупних фенола и флавоноида варирали у широком опсегу код испитиваних сорти, са максималним вредностима добијеним за екстракт покожице Лончаре, односно покожице и меса Такише. Садржај ових група једињења у покожици је био 2–8 пута виши у односу на месо плова. HPLC анализа указује да су најзаступљеније компоненте хлорогенска киселина и арбутин у покожици плова, за којима следе кверцитрин у покожици и изокверцитрин у узорку покожица и месо. Највише вредности садржаја појединачних фенолних једињења показују сорте Такиша и Лончара. С обзиром на значај крушке као функционалне хране, резултати овог истраживања сугеришу да није пожељно одбацивати покожицу плова с обзиром да је богата биоактивним фенолним једињењима. Ово истраживање указује да је неопходно очување традиционалних сорти које представљају богат извор једињења са широком потенцијалном применом у прехранбеној и фармацеутској индустрији.

Кључне речи: крушка, традиционалне сорте, фенолна једињења, биоактивност, исхрана

Захвалница: Овај рад је финансиран од стране Министарства науке, технолошкој развоја и иновација Републике Србије (Уговор број: 451–03–136/2025–03/200178) и Министарства културе Републике Србије.